

Миодраг Чавић је поново разгалио срца свих Српкиња и Срба (и „осталих“ грађана Србије, а и шире). Да подсетимо, момак је рођен у САД, тамо живи, а то што наступа за Србију резултат је његове жеље и чињенице да је држава Србија уставно дефинисана као матична држава свих Срба. Да нису испуњена оба услова он би пливао за САД. Да је Чавић којим случајем пореклом из Црне Горе, не би могао за њу да наступа, јер не би имао „законски основ“. Држављанство по пореклу није предвиђено генијалним и иновативним решењима црногорског Устава као што је „свуда у свету“. Да будемо сасвим прецизни, иза тог наслова у црногорском закону се крије проблематика која се односи на децу рођену у иностранству од родитеља држављана Црне Горе.

За репрезентацију Србије игра и Андрија Прлаиновић, рођени Новљанин из истих разлога из којих Чавић плива. Претпоставимо да неки од бројних Партизанових ватерполиста, рођених Београђана пореклом из Црне Горе, дође на сличну идеју као Чавић – да заиграју за земљу својих предака. Или нпр. неки аустралијски једриличар или аргентински фудбалер пореклом из Црне Горе. Не може!!! „Црна Гора као мала држава мора да штити ексклузивитет свог држављанства“, став је министра прве државе без конститутивне нације на кугли земаљској. Шта да очекују обични смртници кад се Црна Гора „штити“ и од „таквијех“ као што су Арсен (и Матија) Дедић или Марина Абрамовић нпр.

Грађанистички настројени форумашаи пожурели су да нагласе како земља Србија нема ама баш никакве заслуге за Чавићев успех, јер је рођен, живи и тренира у Америци под вођством америчког тренера, углавном о трошку универзитета за који наступа. Његова једина веза са Србијом је небитна ситница што је Србин. Та ситница је небитна у Србији, међутим Милорад, будући да је одрастао у Калифорнији, где је пропустио наставу марксизма-титоизма, пожурео је да типично амерички преузме одговорност и одужи се отаџбини из које је потекао. И демонстрира двојакост односа држављанин - држава. С једне стране, држава је дужна да обезбеди држављанину права, за која лично није заслужан (јер се стичу рођењем) већ их има на основу учешћа његових предака у стварању државе, с друге стране и држављанин, уколико је „стандардно“ васпитан и социјализован (читај пропустио наставу марксизма-титоизма) има макар моралне обавезе према матичној држави, чак и кад не живи у њој и када од ње нема никакве директне користи. Под условом да има матичну државу, што с Црногорцима није случај захваљујући концепту ексклузивитета држављанства и грађанске микро државе („највеће на свијету“) који их је и поред постојања истоимене државе сврстао у друштво Курда, Баска, Рома и сл..

Вратимо се темама које са уводним наизглед немају везе. На политичкој сцени микро оф шор државе је поново актуелна тема удруживања опозиције и свргавања „ненародног режима“ – по једном концепту, који предводи ГЗП, постоји концензус око европских интеграција, борбе против корупције и криминала, борбе против сиромаштва и заустављања девастације природних ресурса, док Српска листа предлаже окупљање око статусно идентитетских питања. Све их је ујединила невоља изазвана брисањем из бирачких спискова десетина хиљада резидената Црне Горе (30 – 40 000) који су узели и држављанство Србије или, због прописа из „Титине“ епохе, нису ни имали црногорско држављанство, на основу „легагистичког“ спровођења уставних и решења из Закона о држављанству и бирачким списковима (о којима смо писали у текстовима Ničija zemlja и Ustav pozitivnog samoukidanja на овом сајту).

„Копчу“ између економско-правно-евроинтеграцијских тема, које форсира прва, и статусно-идентитетских које форсира друга групација, опозициони лидери специјализовани само за „своје“ области не виде. Додуше, повезује их напрасни евроентузијазам, који се у првој групацији (ГЗП, СНП, ЛП, НС) манифестује као борба против антиевропског лобија, предвођеног дворским економистом професором Веселином Вукотићем, а у другој (чланице СЛ плус ДСС) залагањем за имплементацију свих могућих стандарда који се примењују у ЕУ и „стандарда“ које промовишу НВО, везаних за етничке групе.

Када Медојевић устврди да „...као идеал уређења државе и пожељан узор све чешће помињу Уједињене Арапске Емирате у којима моћне емире у њиховим инвестиционим подухватима и визијама не ометају тамо неки закони, просторни планови, ДУП-ови, студије утицаја, дозволе, опозиција, медији, парламент, НВО...“ и да је Црна Гора „... под овом влашћу већ близу реализације тог концепта...па је само питање времена када ће...и формирати Уједињене Црногорске Емирате...“ он не примећује да су идентитетска „решења“ у Уставу Црне Горе у чијем доношењу је лично учествовао, суштински идентична као у поменутој узор-држави.

Жарко Пуховски, критикујући (невезано за ову тему) став хрватских власти које стално захтевају од српске мањине лојалност хрватској држави, истиче да је лојалност категорија поданика а не слободних грађана, карактеристичних за модерне (читај националне) државе. У националним државама живе слободни грађани „идентификовани“ као припадници државотворне матичне нације или мањинских заједница, поданицима „и осталим“ нема места. Да ли су слободни грађани предвиђени у не-националним државама (Црној Гори и „независном“ Косову и њиховим узорима микро оф шор државама)?

Право на држављанство у националним државама одређено је јасно и неселективно – имају га СВИ припадници матичне нације - и „патриоте“ и „издајници“ и левичари и десничари и зеленаши и бјелаши и хетеро и хомосексуалци, при чему је припадност јасно дефинисана (пореклом од н-тог, законом дефинисаног колена.....). Органима власти није препуштена ниједна правна могућност било каквог (идеолошког, политичког...) арбитрирања, док је арбитрирање у системима без права привилегованог пријема, као што је случај са „микро Црном Гором“ у самој основи. Сваки Србин (Хрват, Грк...) ма где рођен и живео мора бити примљен у књигу држављана Србије (Хрватске, Грчке...) ако то захтева, док Црногорац из дијаспоре то може бити (али и не мора) само ако орган власти процени да је испунио одређене услове и при томе нема никакву предност у односу на Нигеријца који испуњава исте услове. ГЗП је, изгласавајући такав Устав мимо договора са осталом опозицијом, практично поставила правне темеље Уједињених црногорских емирата које сада (тако несамокритички) критикује. Медојевић, иако је „експертистички“ фокусиран само на економске теме, не разматра разлику у нпр. економској мотивацији између поданика (било захвалног имаоца ексклузивног држављанства офшор државе или дојучерашњег бирача обесправљеног разним правним изговорима) и слободног грађанина.

Док национална држава тежи да буде отворена за што више садашњих и потенцијалних припадника своје нације (тежи ширењу), микро државе наводно „морају да штите ексклузивитет свог држављанства“ тј. теже да што мање људи добије њихово држављанство, што је сасвим разумљиво у малом пренасељеном Монаку (Лихтенштајну, Андори...), док је у Црној Гори, најређе настањеној земљи Европе то већ мало теже

схватити.

Ако је национална држава заједница слободних грађана с правом гласа чији број тежи да се повећава, каква је заједница микродржава, која прописима одвраћа евентуалне придошлице и сопствене сународнике од захтева за држављанство „штитећи ексклузивитет“?

Замислимо овако устројену Црну Гору у блиској будућности. Црна Гора већ привлачи преко милијарду евра страних инвестиција годишње. Инвестира се углавном у хотели, марине и разне резиденцијалне грађевине, па су главне делатности туризам и грађевинарство. Обе се заснивају на што јефтинијој масовној, углавном неквалификованој радној снази. Ову потребу Црна Гора са својих једва преко 600 хиљада становника већ сада не може да задовољи. Према званичним подацима, већ је преко 40 хиљада пријављених гастарбајтера, од чега више од 30 хиљада у грађевинарству. У стварности је број сигурно већи јер се само мањи део грађевинаца, од којих већина раде на дивље, пријављују, док је сезонских туристичких радника свакако много више од преосталих 10 хиљада. Сам Медојевић је више пута поновио процену ЕУ да у Црној Гори не треба да живи 650 хиљада становника, већ два милиона. Црна Гора, дакле у перспективи има огроман мањак радне снаге и велику извесност масовног досељавања сиротиње са целе планете, која додуше у наредних 10 година ни формално не може да „аплицира“ за држављанство. Али шта ће бити након 10 година, ако режим настави да „одвраћа“ црногорску дијаспору и сопствене сународнике, брисањем из књиге држављана?

Да се играмо математике: – најмање 40 хиљада гастарбајтера већ сада, плус 30 – 40 хиљада резидената избрисаних из бирачких спискова јер немају држављанство, плус неодређени, али свакако знатно већи број држављана Црне Горе који живе у Србији, који ће бити избрисани, ако не буде споразума о двојном држављанству. Јасно је да ће Црна Гора, наставе ли се ови трендови, бити земља најближа узору античке демократије – управљање ће наине, бити привилегија малог процента „ексклузивних“ држављана, сувласника Црне Горе – модерни робови (гастарбајтери, резиденти без држављанства, бивши држављани не-резиденти, дијаспора...) неће имати право гласа. Оволики проценат обесправљених сан је сваког „злог“ капиталисте из највулгарнијих марксистичких уџбеника.

С друге стране, ако изузмемо корупцију и мафију, највећа препрека евроинтеграцијама су „административни капацитети“. У преводу, државној управи Црне Горе недостају стручњаци најразличитијих области да би елементарно функционисала. Истовремено само у Србији живи 250 хиљада држављана Црне Горе, припадника емиграције најновије генерације, при чему су многи од њих високообразовани, већина је управо зато остала у Србији (у родним местима нису могли да нађу посао у струци). Потомака емиграције ранијих генерација, рођених у Србији је знатно више, углавном су урбана, већином образована популација. А „микродржава“ се, уместо да стимулише њихово досељавање као што чине све земље са бројном дијаспором (Грчка, Хрватска, Албанија, Ирска...) ексклузивитетом држављанства „штити“ баш од њих, а истовремено отвара формалну могућност да за десетак година буде преплављена захтевима за држављанством сиромашних гастарбајтера, али и богаташа који су купили скупе некретнине. Наизглед нерационално?

Постаје све јасније да је ова ситуација, како економска тако и политичка, скоро закономерни производ доследног спровођења одређеног државотворног концепта, а не

Да је Чавић Црногорац

Пише: Бранимир Марковић
четвртак, 21 август 2008 11:26

пуке самовоље властодржаца, како упорно представља опозиција. Ако проблем престанемо да анализирамо из визуре нормалне државе и њених рационалних националних интереса, већ микродржаве која је најсличнија концепту „држава то сам ја“ ствари се обрћу. Јасно је да би евентуална навала високообразованих, стручних, економски самосталних Црногораца (и „ових“ и „оних“ не улазећи у њихова етногенетичка убеђења) и легалног капитала дијаспоре (у Србији и у САД свакако „добростојеће“), скраћено – слободних грађана (који би заузели место ДПС-ових лупенпролетера и подобних јањичара запослених у државним органима, а регрутованих међу сиротињом и повећали бирачке спискове) „емирима“ представљала ноћну мору. Јасно је да они преферирају аморфну гастарбајтерску масу без идентитета, образовања и (бирачких, синдикалних и свих осталих) права. Није једино јасно зашто опозиција „свакако мало“ саучествује у томе, упорно третирајући економију и дневну политику и статусно-идентитетска питања као бабе и жабе, иако је њихова међузависност директна и (још–мало-коме-не) јасна. Променом статусно-идентитетских решења у Уставу убило би се пуно мува одједном, али њих треба неко да предложи, прогура и изгласа. Уобичајено био било да тај неко буде опозиција, као што би било нормално да опозиција и идеолошки, а не само интересно-дневно- политички буде другачија од режима.

Па нека се онда Мишко Вуковић и остали режимски апологети напишу доказујући како није у интересу народа да (замишљени црногорски) Чавић осваја медаље за Црну Гору.